

A large, light gray, stylized floral illustration serves as the background for the page. It features several large, multi-petaled flowers and smaller buds on thin, curving stems with small leaves. The design is elegant and decorative, positioned in the lower right quadrant of the page.

**MEMÒRIA
DE SERVEIS
2007-2008**

1. Valoració dels serveis

- Programa d'activitats d'educació ambiental als centres d'ensenyament
- Col·laboracions especials amb els centres
- Centre de recursos i assessorament a escoles i altres públics
- Consulta de dades meteorològiques
- Programa d'exposicions
- Punt d'informació del Parc dels Pinetons
- Les agendes de la Casa de Natura
- Participació en jornades i esdeveniments relacionats amb el medi ambient
- Publicacions
- Estudis
- El web
- Activitats fora del projecte

2. Difusió

3. Revisió d'objectius

4. Equip humà

5. Calendari i temporització

6. Material i infraestructura

7. Propostes de futur per a la Casa de Natura

8. Pressupost

9. Valoracions

Presentació

La memòria de la Casa de Natura que presentem enguany és la més extensa que hem realitzat fins ara des de la inauguració d'aquest equipament, pel que fa al volum i diversitat d'activitats i esdeveniments que s'han organitzat i desenvolupat.

També aquest curs ha tingut una durada més llarga, ja que l'activitat de la Casa de Natura a l'estiu ha estat molt intensa per la participació dels casals d'estiu del municipi. En total hem acollit uns 425 nens i nenes de totes les edats. També s'han desenvolupat activitats de l'agenda d'estiu. És per això que en comptes de fer balanç un cop acabat el curs escolar, com altres anys, presentem la memòria de la Casa de Natura al setembre per tal de poder valorar totes aquestes activitats.

Aquest curs ha estat el de la consolidació definitiva de totes les línies educatives iniciades successivament en cursos anteriors. Aquesta consolidació s'ha produït tant pel que fa a l'acceptació del projecte per part de la població com pel que fa a la diversitat d'activitats, publicacions i temàtiques ambientals treballades.

Cal dir, però, que això ha originat una activitat frenètica en la dinàmica diària de funcionament de la Casa de Natura, que creiem que ha arribat al límit de les seves possibilitats amb els recursos existents actualment. Això és motiu d'una valoració positiva i suposa el repte de continuar en aquesta línia mantenint aquest nivell, però també ens obligarà a replantejar-nos la situació en un futur si el projecte ha de continuar creixent.

Una de les línies que queda pendent, i que caldria començar a plantejar-se properament, és la projecció comarcal d'aquest projecte. Aquest fet es té en compte en l'avantprojecte inicial i actualment s'han rebut demandes d'altres municipis per poder aprofitar d'alguna manera els recursos de la Casa de Natura.

A continuació desenvoluparem amb detall tots els aspectes treballats durant el curs.

Gemma Edo Aguado

Regidora de Medi Ambient i Salut Pública

Programa d'activitats d'educació ambiental als centres d'ensenyament

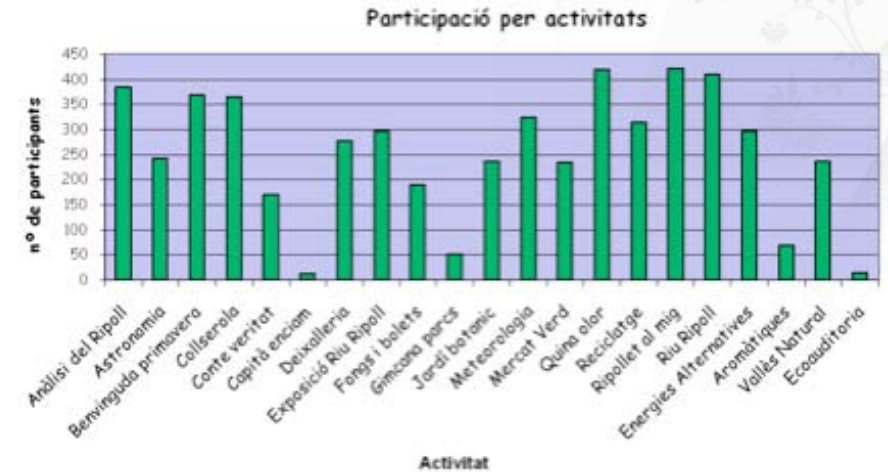
Durant el curs 2007-2008 s'han ofert 21 activitats diferents, tres més que el curs passat, destinades als alumnes de llars d'infants, educació infantil, educació primària, secundària, batxillerat i adults. Les novetats d'enguany han estat el taller d'energies alternatives, el taller d'astronomia i l'itinerari del Vallès Natural, que feia alguns anys que no s'oferia i s'ha tornat a recuperar.

La Casa de Natura ha rebut un total de 5.319 visites procedents de centres de Ripollet, 1.527 més que l'any passat només en l'àmbit escolar. A més, cal dir que aquest nombre de visites ha estat assolit per activitats individuals i no com en altres cursos, en els quals el nombre de visites era gran perquè hi havia algun projecte lligat a la Casa de Natura en què participava una escola sencera i això disparava la xifra total de visitants.

El nombre de visites rebudes enguany és el més gran des que la Casa de Natura va començar a desenvolupar el seu projecte. Aquest fet en demostra la consolidació, tot i que és una quantitat de visitants molt elevada que segurament variarà en cursos successius, ja que aquest nombre el podríem considerar proper al màxim de les possibilitats de l'equipament i a la demanda de la comunitat escolar del municipi.

Actualment podríem dir que tots els nens i nenes escolaritzats del municipi han visitat o han participat, en algun moment de la seva escolarització, en les activitats del projecte de la Casa de Natura. Això és un gran motiu de satisfacció i de motivació per continuar endavant, ja que vol dir que els ciutadans i ciutadanes del futur estan rebent uns continguts que els podran ajudar a tenir uns hàbits més sostenibles.

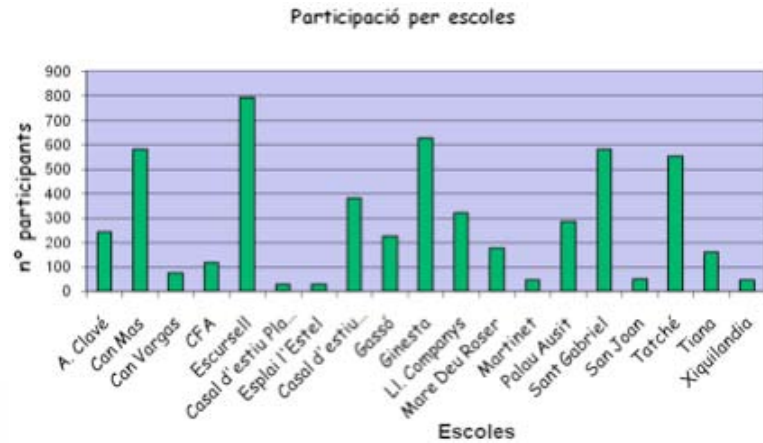
La distribució de la participació a les diferents activitats es pot observar en el gràfic següent.

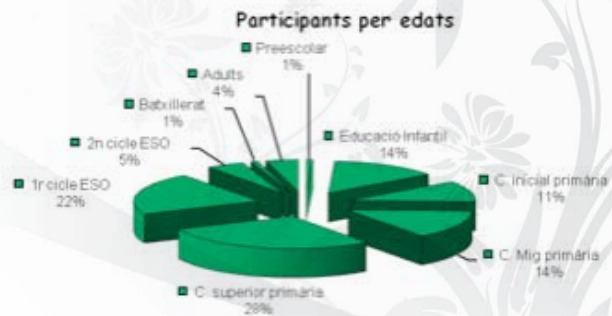
Les activitats amb més participació aquest curs han estat Ripollet al mig de tot i Quina olor que fa! En el transcurs dels cursos observem que l'activitat de més èxit sempre és diferent, fruit de la casualitat, ja que segons els tutors o les necessitats del curs se'n demana més una o altra. Els contes, per exemple, acostumen a ser activitats que es demanen per a tot el parvulari d'una mateixa escola; llavors aquell any és una de les que tenen més públic. L'any següent, en canvi, tots aquests grups ja no la demanen, ja que són els mateixos nens i, per tant, es converteix en una de les menys exitoses.

Hi ha altres activitats que no han tingut tant èxit pel que fa al nombre de participants, com per exemple el Capità Enciam, però per als centres que l'han realitzada, ha estat de gran utilitat. En el gràfic es pot observar una activitat anomenada Ecoauditoria, amb pocs participants. Aquesta activitat ha estat creada especialment per a un grup de l'IES Can Mas que realitzen un projecte d'ecoauditoria de centre i van sol·licitar la col·laboració de la Casa de Natura.

1. Valoració dels serveis

L'escola que més ha participat enguany ha estat el CEIP Escursell, igual que l'any passat, tot i que cal destacar que la participació de moltes altres escoles també ha estat elevada, per exemple la de l'IES Can Mas, que va utilitzar les activitats de la Casa de Natura per a l'organització de la setmana cultural basada en el medi ambient, ja que volen aconseguir la categoria d'Escola Verda. Destaquem l'increment de participació del Centre de Dia Can Vargas, cosa que suposa una millora molt important, ja que les activitats serveixen no només per als escolars, sinó per a nous públics com els avis, que les aprecien i les valoren moltíssim. També hi ha hagut, respecte a l'any passat, un fort increment en la participació dels Casals d'Estiu del poble, cosa que ha allargat les activitats fins a finals de juliol.

Un any més la participació més alta correspon als alumnes de cicle superior, tot i que cal destacar el gran increment dels alumnes del primer cicle de secundària i la participació, enguany, d'alumnes de batxillerat que no ho havien fet en altres ocasions.

Nens i nenes jugant al Mercat verd

Nens i nenes fent alcohol de romani a Quina olor que fa!

1. Valoració dels serveis

La Casa de Natura ha realitzat col·laboracions especials amb diverses escoles, com cada any, ja que la utilitat de les activitats de la Casa de Natura per al treball del currículum es consolida curs rere curs, com per exemple:

- _ El CEIP Escursell realitza cada any l'itinerari per Collserola el dia de la Castanyada, per celebrar aquesta festa i treballar el bosc a la tardor.
- _ Els IES Palau Ausit i Can Mas utilitzen cada curs el taller de bolets, per treballar el tema dels fongs, que pertany al currículum escolar de 1r d'ESO.
- _ L'IES Can Mas, l'Escola d'Adults i el centre de dia han aprofitat diverses activitats per a la seva setmana cultural. En el cas de l'IES Can Mas, a més, s'ha col·laborat en la realització d'una ecoauditoria de centre i en l'assoliment dels objectius necessaris per tal de poder-se constituir com a Escola Verda.
- _ L'IES Palau Ausit ha realitzat aquest curs el taller de meteorologia inclòs al seu crèdit variable sobre aquest tema.
- _ Els alumnes de 1r d'ESO de l'escola Sant Gabriel participen cada any en l'itinerari pel riu Ripoll, l'anàlisi d'aigües i la visita a la depuradora, com a activitats del seu crèdit de síntesi.
- _ Moltes de les activitats de la Casa de Natura són utilitzades per als grups de nouvinguts de l'escola d'adults per treballar qüestions de vocabulari i de coneixement de l'entorn.
- _ Les activitats relacionades amb l'aigua, així com alguns recursos del Centre de Recursos, han servit per a l'organització de la setmana de l'aigua de les escoles Ginesta i Nostra Senyora del Roser.
- _ L'itinerari del Vallès Natural ha servit a un grup del Casal d'Estiu organitzat pel Pla Entorn amb adolescents nouvinguts per conèixer d'una manera genèrica el poble.
- _ L'escola el Martinet va participar al mercat verd, taller de meteorologia i la visita a l'exposició del riu Ripoll, per tal que servis de recurs a un grup de nens i nenes que treballaven en projectes relacionats amb aquests temes.

A més d'aquests, podríem continuar esmentant altres exemples que indiquen que la Casa de Natura és cada cop més un recurs educatiu d'utilitat per als centres del municipi.

Un grup de secundària recollint mostres per a L'anàlisi del riu Ripoll

Col·laboracions especials amb els centres

Una innovació molt important de la Casa de Natura ha estat la col·laboració especial a la qual s'ha arribat amb alguns centres escolars del municipi.

D'una banda, i tal com es desenvolupa en l'apartat d'exposicions d'aquesta memòria, a principi del curs es va inaugurar l'exposició 8 cabanes+1 realitzada pels nens i nenes de l'escola el Martinet.

Una altra col·laboració d'aquest tipus ha estat el conveni signat entre la Regidoria de Medi Ambient i l'IES Palau Ausit per tal de realitzar un projecte que permeti construir algun material relacionat amb l'ús de les energies alternatives. El resultat d'aquest projecte han estat tres maquetes que reproduïen exemples d'aprofitament de les energies eòlica, solar i hidràulica. Aquestes maquetes es presentaran el curs vinent com a nous materials de la Casa de Natura, que les incorporarà a l'activitat d'Energies Renovables.

Aquestes activitats tenen una especial importància, ja que són el resultat de la col·laboració entre la Casa de Natura i altres sectors del municipi, i converteix aquest espai en un mitjà d'expressió per a aquelles persones sensibilitzades amb el medi ambient. Tot això enriqueix el projecte i el fa molt més interactiu, ja que l'acció educativa en aquest cas s'inverteix des de l'entorn cap a la Casa de Natura.

Centre de recursos i assessorament a escoles i altres públics

El servei de préstec de materials de la Casa de Natura és cada cop més utilitzat per un públic que cada vegada és més divers.

A l'inici del curs, i complint amb una proposta de la memòria del curs passat, es va publicar el Catàleg de recursos per a l'educació ambiental de la Casa de Natura, on es recullen, ordenats per temàtiques ambientals, tots els recursos que es poden demanar en préstec a la Casa de Natura. Aquesta ha estat una eina molt completa que facilita molt aquest servei.

Aquest catàleg s'ha fet arribar a tots els centres escolars del municipi, així com a altres entitats a qui podia ser útil.

Algunes funcions del centre de recursos i assessorament de la Casa de Natura d'enguany han estat les següents:

- Materials sobre aigua, meteorologia i residus per preparar setmanes temàtiques a diferents escoles.
- Assessorament per a l'organització de setmanes culturals als centres, sobre temàtiques ambientals.
- Materials per treballar la natura a la tardor, a les llars d'infants.
- Documentació i bibliografia per a la preparació d'unitats didàctiques d'alguns mestres que es presentaven a oposicions.
- Informació sobre la natura de Ripollet per a nens i nenes que havien de fer treballs per a les seves escoles.
- Documentació sobre el riu Ripoll per a diferents persones del municipi.
- Bibliografia per a la realització d'una ecoauditoria a l'IES Can Mas.
- Materials diversos per a la preparació dels Casals d'Estiu.
- Guies per organitzar sortides i caminades per als esplais i alguns particulars.
- Alumnes de batxillerat: materials i assessorament per a la realització de diferents treballs de recerca relacionats amb el medi ambient.

Imatge d'alguns materials del centre de recursos

Aquest és un servei que va creixent en el transcurs dels anys, ja que es van adquirint novetats que amplien l'oferta del préstec en totes les temàtiques. Aquests nous materials seran catalogats informàticament i es publicaran en noves fitxes que podran afegir-se al catàleg de recursos, que ja es va editar en un format ampliable, per tal de poder complir aquest objectiu.

Els usuaris d'aquest servei el valoren molt positivament, tot i que no tenim valoracions escrites del servei, cosa que caldrà solucionar properament fent que els usuaris omplin la fitxa de valoració que ja està dissenyada. Aquesta fitxa recollirà molta més informació que ens permetrà continuar amb la millora del servei.

Consultes de dades meteorològiques

El seguiment de les dades meteorològiques recollides per l'estació de la Casa de Natura ha estat d'especial interès en alguns moments d'aquest curs, ja que les condicions meteorològiques han estat força extremes.

D'una banda la situació de sequera, que fins i tot va provocar la prohibició d'algunes activitats per decret, va fer que des de la Casa de Natura s'elaborés una petita estadística per comprovar les dades del municipi. Posteriorment, les condicions van canviar radicalment i van ser les abundants pluges primaverals les que van provocar que s'editessin les dades obtingudes.

A banda d'això, aquest servei continua sent de molta utilitat per a particulars i altres usuaris, sobretot per qüestions relacionades amb assegurances. Les dades més sol·licitades són les de pluja i vent.

Les dades recollides per l'estació de la Casa de Natura es continuen distribuint periòdicament als mitjans de comunicació; de fet, ja han estat emeses un parell de cops en els informatius de TV3.

Per millorar aquest servei, i fer-lo molt més accessible a tots els ciutadans i ciutadanes, calen alguns canvis en l'equip informàtic que permetin consultar-lo des de la xarxa. La tramitació d'aquests canvis va ser proposada ja en la memòria anterior i actualment està en marxa des de fa un temps però encara no s'ha fet efectiva. Aquesta connexió seria molt més pràctica si es pogués fer des del web de la Casa de Natura.

Programa d'exposicions

Exposicions permanents:

Pel que fa a les exposicions, també aquest curs hem ampliat la tasca realitzada, ja que han estat dues i no una les exposicions inaugurades a la sala central d'exposicions:

EXPOSICIÓ 8 CABANES +1: realitzada pels nens i nenes de l'escola El Martinet, es va inaugurar el 6 d'octubre i hi va romandre fins a Nadal. La idea d'aquesta exposició va sorgir de la pròpia escola, ja que era un projecte que havien desenvolupat amb els nens i nenes perquè volien inventar-se un lloc ideal per viure. Com que el resultat obtingut era molt bonic, ens van proposar de portar-lo a la Casa de Natura. Es va inaugurar amb un acte organitzat conjuntament per les persones de l'escola i de la Casa, en el qual van participar unes 150 persones. Tots els participants van poder divertir-se construint cabanes al jardí.

Aquesta exposició ha estat visitada per tots els grups que van participar en les activitats de la Casa de Natura el primer trimestre, en total unes 740 persones i es va realitzar una visita guiada per a 50 alumnes de l'escola Escursell, en què els mateixos nens i nenes que la van construir van venir a atendre aquesta visita. Aquest fet també va ser molt positiu i motivador, ja que la Casa de Natura permet aquest interessant i educatiu contacte entre els nens.

EXPOSICIÓ EL RIPOLL, BLAU SOBRE GRIS: realitzada per l'Agrupació Ripollet Natura i inaugurada el 28 d'abril a la sala central d'exposicions de la Casa de Natura. A l'acte inaugural hi va haver una visita guiada per als assistents.

Aquesta exposició respon a una de les propostes que apareixen en la memòria del curs passat i recull informació sobre diferents aspectes del riu Ripoll, com per exemple història, usos, geografia, biologia, ecologia, geologia... El seu objectiu és apropar als ciutadans i ciutadanes el riu del nostre municipi, per tal de donar a conèixer el seu estat actual. Aquesta exposició va estar instal·lada breument al Casal de Cultura i d'allà va sorgir la idea de traslladar-la al centre Brassens a Avriillé, on va romandre unes setmanes. Per alguns imprevistos en el trasllat des de França, es va haver d'ajornar la inauguració, en un principi prevista pel 9 d'abril.

Aquesta exposició ha estat visitada per unes 215 persones en el transcurs dels mesos de maig, juny i juliol. Dos grups han realitzat visites guiades i quatre grups del Casal d'Estiu municipal han realitzat una activitat pensada per a ells expressament i derivada d'aquesta exposició: La gimcana del Ripoll, en la qual feien quatre proves molt dinàmiques que ens servien per treballar els diferents aspectes del Ripoll tractats a l'exposició.

Cartell de la inauguració de l'exposició

Programa d'exposicions

Exposicions temporals:

EXPOSICIÓ III INSTANTS DE NATURA: recull una selecció de fotografies de natura organitzada per l'obra social Caixa Sabadell i l'Adenc. El dia de la inauguració, el 15 de novembre, el fotògraf naturalista Francesc Muntada va realitzar una conferència sobre el seu treball. Aquesta exposició va romandre a les aules de la Casa de Natura uns 15 dies, durant els quals va rebre unes 220 visites.

EXPOSICIÓ DE FOTOGRAFIA DE NATURA DE L'ASSOCIACIÓ AFOCER: organitzada per aquesta entitat de fotografia, és un recull de fotografies de natura de diversos membres d'aquesta entitat. Es va inaugurar el 3 d'abril i s'ha pogut veure fins al setembre. Ha rebut la visita d'unes 350 persones.

Cal dir que a més de totes aquestes exposicions n'hi havia una altra de programada anomenada Deixalles en joc, que pretenia mostrar els treballs i tallers de les escoles realitzats amb material de reciclatge. Aquesta exposició no s'ha pogut realitzar per manca de materials, ja que les escoles no han aportat el material necessari per fer una exposició. Aquest és un projecte que queda en suspens i en el qual continuarem insistint amb l'esperança que pugui ser realitzat un cop es reculli prou material per fer una exposició. Per tal de poder-ho fer es duran a terme noves accions durant el proper curs, com obrir-lo als particulars i no només a les escoles, no fixar una data per a la inauguració i insistir als directors de centre per a què ho transmetin a tots els tutors i tutores.

Punt d'informació del parc dels pinetons

Aquest servei es va inaugurar el curs passat amb l'objectiu de ser un recurs lúdic dins el projecte d'educació ambiental de la Casa de Natura, del qual es pogués gaudir en família. Inicialment va funcionar tots els caps de setmana de tardor i primavera i puntualment es van organitzar activitats complementàries.

A finals del curs passat, però, vam observar que aquest servei només tenia una gran afluència els dies que hi havia una activitat organitzada. És per això que es va prendre la decisió d'obrir el servei només un cap de setmana al mes, de vegades algun altre, i organitzant sempre una activitat per gaudir-ne en família, cosa que es valora molt positivament, ja que han estat activitats molt satisfactòries per a la gent i amb molta assistència de públic de totes les edats. Les activitats desenvolupades han estat:

VESPRE D'ASTRONOMIA. El dia 22 de setembre. Una trentena de persones es van concentrar per gaudir d'una vetllada d'astronomia. Aquesta activitat va ser l'inici de les activitats previstes dins l'agenda de tardor de la Casa de Natura. Al final es va haver de suspendre l'observació a causa de la pluja, però l'Associació d'Astrònoma de Sabadell, que era l'encarregada de dur a terme l'observació, va improvisar una conferència sobre astronomia. Activitats com aquesta serveixen per trobar valors afegits a la nostra ciutat, cosa que ens farà mirar-la i valorar-la de manera diferent i ens farà ser molt més respectuosos.

cartell
vespre

1. Valoració dels serveis

RECORREGUT PEL RIPOLLET BOTÀNIC. El 30 de setembre. L'activitat va consistir en una passejada pel Ripollet botànic inclòs dins el projecte Ripollet per quatre camins, presentat dins els actes de la setmana de la mobilitat. Hi van assistir unes 15 persones, que van realitzar aquest recorregut amb una educadora de la Casa de Natura, que va comentar les característiques més importants dels dotze arbres inclosos en la publicació Retalls, els arbres de Ripollet.

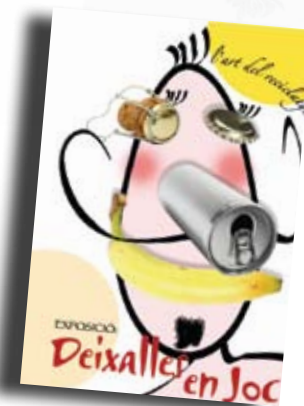
INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ 8 CABANES MÉS UNA. El 6 d'octubre. Aquest acte va ser organitzat conjuntament amb l'escola El Martinet, autors de l'exposició. Hi van participar unes 150 persones, que van gaudir construint cabanes al jardí de la Casa de Natura.

SORTIDA AL BOSC. L'11 de novembre. Organitzada dins les jornades sobre micologia de l'agenda de tardor de la Casa de Natura. Hi van participar unes 60 persones que van pujar a un autocar de bon matí, per anar d'excursió a collir bolets al Montseny. El Jordi Rius, micòleg membre de la Societat Catalana de Micologia va acompanyar l'excursió i va fer una classe pràctica a tots els participants, que també van aprendre a collir bolets de manera respectuosa.

TALLER SOBRE ENERGIES RENOVABLES. El 18 de novembre es va organitzar a la Casa de Natura una activitat sobre energies renovables que consistia en dos tallers: un de construcció de vaixells que es bellugaven amb energia solar i un altre de cuina solar. Aquesta activitat, en la qual van participar unes 50 persones, servia per cridar l'atenció sobre diferents aspectes relacionats amb l'escalfament del planeta. Les valoracions que van omplir els participants són molt positives i destaquen sobretot els forns solars.

TALLER D'EMBOLICAR REGALS. El 19 de desembre i dins de l'agenda de Nadal de la Casa de Natura es va organitzar aquest taller per tal de promoure uns hàbits més sostenibles en aquesta època de l'any, especialment consumista. Els participants, unes 10 persones, havien de portar material de rebuig de casa seva i els regals que volguessin per tal d'embolicar-los utilitzant tota mena de materials de reciclatge.

JORNADA D'ANELLAMENT. El 27 d'abril va tenir lloc una jornada d'anellament al costat del riu Ripoll. L'activitat, que tenia com a objectiu promoure el coneixement de la fauna local, va ser guiada per tres professionals: Antonio España, Valentí Costafreda i Carles Furquet. Hi van participar unes 60 persones i es van poder observar de ben a prop diverses espècies que habiten al nostre riu. Les valoracions que van omplir els assistents són molt positives i destaquen molt satisfactòriament la descoberta de la fauna local.

1. Valoració dels serveis

PASSEJADA PEL RIU RIPOLL. El 18 de maig es va dur a terme un itinerari seguint el recorregut del riu Ripoll guiat per una educadora de la Casa de Natura. Els participants, en total unes 70 persones, van poder veure des d'un autocar alguns punts del nostre riu, des d'aprop del naixement fins al seu curs baix. D'aquesta manera es podia tenir un coneixement molt més ampli i una visió molt més positiva del riu que passa pel nostre municipi, ja que es va poder observar el seu ecosistema natural, força ben conservat en trams superiors. Els fulls de valoració destaquen tota l'activitat en conjunt i el fet de descobrir el curs alt del Ripoll.

NIT ASTRONÒMICA. El dia 12 de juliol es va dur a terme una altra nit astronòmica a la Casa de Natura guiada per l'Associació Astronòmica de Sabadell. Aquest dia el cel tornava a estar tapat pels núvols, cosa que va fer que, novament, fos impossible fer l'observació. Tot i això hi van assistir unes 10 persones, que van poder gaudir d'un audiovisual. Aquesta activitat es repetirà properament fins que sigui possible l'observació.

RECORREGUT PEL RIPOLLET BOTÀNIC establert en el projecte Ripollet per quatre camins. Una vintena de persones van assistir el dia 29 de juny a aquesta activitat. El recorregut visitava en aquesta ocasió els tretze arbres de fulla caduca inclosos en el nou llibret dels arbres de la nostra ciutat Caducs, els arbres de Ripollet, que es va presentar just aquella mateixa setmana. Aquesta activitat pretén mostrar la natura que conviu amb nosaltres diàriament a les ciutats i descobrir la importància que tenen els arbres en l'ecosistema urbà. Les valoracions dels participants són molt positives i demanen la preservació d'aquests exemplars d'arbres, en especial l'om del Martinet.

TALLER DE PLANTES AROMÀTIQUES. El 31 d'agost i coincidint amb el diumenge de festa major es va desenvolupar el taller de plantes aromàtiques que dóna a conèixer algunes característiques botàniques, medicinals i culturals de les diferents espècies que es poden trobar en el municipi. D'aquesta manera es promou el respecte i el coneixement de la seva flora. Els participants van fer quatre tallers: alcohol de romaní, bosses d'olor per als armaris, llimonada amb menta i pizzes amb oronga cuinades amb els nous forns solars. Aquest taller va comptar amb l'assistència d'uns 100 participants.

Les agendes de la casa de natura

Un dels objectius assolits el curs passat va ser obrir el projecte de la Casa de Natura a tot el públic del municipi i no restringir-lo només a l'àmbit escolar. És per això que es van començar a organitzar diversos actes, relacionats amb la natura i el medi ambient, adreçats majoritàriament al públic adult, del municipi o de fora. Inicialment aquests esdeveniments s'agrupaven en les agendes de tardor i primavera de la Casa de Natura, però l'èxit de participació i la demanda del públic, va fer que per aquest curs 07/08 es donés continuïtat a aquestes activitats durant tot el curs. És per això que es van afegir El Nadal a la Casa de Natura i L'agenda d'estiu.

L'Agenda de Tardor:

LA SETMANA DE LA MOBILITAT
del 22 al 29 de setembre: amb l'organització dels actes següents:

CONFERÈNCIA SOBRE ELS BENEFICIS DE L'EXERCICI I LA SALUT.
El dia 26 de setembre, a càrrec del Doctor Agustí Guiu. Aquest acte tenia com a objectiu promoure l'exercici físic, sobre tot caminar, com a alternativa al cotxe particular. Hi van assistir unes 15 perso-

nes que van escoltar les explicacions d'un metge especialista en aquests temes: quins avantatges té aquest exercici físic per a la nostra salut i com realitzar-lo de manera correcta. Les valoracions escrites pels participants són molt positives, ja que es van poder resoldre molts dubtes plantejats.

PRESENTACIÓ DE RIPOLLET PER QUATRE CAMINS. El 28 de setembre

es va presentar en roda de premsa aquest nou projecte que pretén donar a conèixer Ripollès des de diferents punts de vista. S'estableixen quatre recorreguts anomenats Ripollès històric, Ripollès botànic, Ripollès d'esbarjo i Ripollès natural, cada un d'ells està degudament documentat amb una publicació i mostra la diversitat del municipi. Cada recorregut està caracteritzat per la seva longitud i s'indica en quin mitjà de transport es pot realitzar. Aquest és un projecte en el qual la Casa de Natura ha participat en el disseny i que s'ampliarà en cursos propers, enriquint de continguts tots els itineraris.

RECORREGUT PEL RIPOLLET BOTÀNIC. El 30 de setembre, organitzat pel Punt d'Informació Pinetons, ja desenvolupat en l'apartat corresponent d'aquest document.

INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ CABANES. El 6 d'octubre, desenvolupat en l'apartat d'exposicions d'aquesta memòria.

1. Valoració dels serveis

JORNADES SOBRE BOLETS. Del 17 al 21 d'octubre, consistents en dues sessions sobre biologia i diversitat, una sortida guiada al bosc, a càrrec d'especialistes de la Societat Catalana de Micologia i una sessió gastronòmica amb tastet a càrrec de l'Associació Gastronòmica el Setrill. Amb aquestes activitats es pretenen despertar sentiments positius envers la natura i els ecosistemes, ja que s'ensenyen la manera correcta de collir bolets sense malmetre els boscos, alhora que es fa una activitat de contacte amb la natura. L'assistència a aquests actes va ser d'unes 25 i 50 persones a les conferències i unes 60 a la sortida al bosc. Les valoracions omplertes pels participants van ser molt positives.

CONFERÈNCIA EL PASSAT, EL PRESENT I EL FUTUR CONVIVINT AMB L'AMIANT. Aquest acte va tenir lloc el 23 d'octubre al Casal de Cultura a càrrec del senyor Rafel Abós, membre d'un grup de recerca format per metges d'atenció primària que estudien la malaltia de l'asbestosi originada per l'amiant, material molt abundant en el nostre municipi i en els dels voltants. Més que una conferència va ser un debat obert sobre l'amiant i el perill que representa per a la salut humana. La conferència no va centrar-se en el passat, el que ha suposat aquest material per gran part de la ciutadania de Ripollet i Cerdanyola, sinó que es va centrar en el futur i en el que suposa la presència d'aquest material per a les persones i el medi ambient en molts punts dels nostres municipis. A la conferència hi van assistir unes 40 persones, entre elles alguns afectats que van poder manifestar les seves demandes, dubtes i inquietuds.

INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ III INSTANTS DE NATURA. El 15 de novembre a les 19.30 hores es va inaugurar a la Casa de Natura una exposició que recull una selecció de fotografies organitzada per l'obra social de la Caixa Sabadell i l'ADENC. L'acte de la inauguració va consistir en una conferència a càrrec del fotògraf naturalista Francesc Muntada. Hi van assistir una dotzena de persones que van valorar de manera molt positiva l'acte, ja que el conferenciant, fotògraf naturalista professional, va explicar els aspectes més apassionants de la seva feina, desenvolupada a molts indrets del món.

TALLER SOBRE ENERGIES RENOVABLES. El 18 de novembre, organitzat pel Punt d'Informació Pinetons, desenvolupat en l'apartat corresponent d'aquesta memòria.

El Nadal a la Casa de Natura:

Les activitats del Nadal han estat una novetat incorporada aquest curs, ja que es va plantejar la idea de realitzar alguna activitat que permetés cridar l'atenció sobre el consum poc sostenible d'aquestes dates, al mateix temps que es donessin pautes ambientalment més correctes. Així que es van publicar unes postals on un nou personatge de la Casa de Natura, un gripau anomenat Croc, donava recomanacions per un Nadal més ecològic, i es van realitzar dos tallers:

1. Valoració dels serveis

TALLER DE CENTRES NADALENCS I PARAMENTS DE TAULA. El dia 16 de desembre es va desenvolupar aquest taller guiat per una persona amb experiència en aquest tema, que va mostrar als assistents com podem decorar casa nostra sense fer malbé el medi ambient. Es van utilitzar materials alternatius, reciclables, i es va parlar de les espècies vegetals que estan protegides i que, per tant, no es poden utilitzar. Hi van assistir unes 25 persones que van gaudir molt realitzant aquest taller i es van emportar uns quants elements decoratius.

TALLER D'EMBOLICAR REGALS. El 19 de desembre organitzat pel Punt d'Informació Pinetons, desenvolupat en l'apartat corresponent d'aquesta memòria.

L'Agenda de Primavera:

Les activitats del Nadal han estat una novetat incorporada aquest curs, ja que es va plantejar la idea de realitzar alguna activitat que permetés cridar l'atenció sobre el consum poc sostenible d'aquestes dates, al mateix temps que es donessin pautes ambientalment més correctes. Així que es van publicar unes postals on un nou personatge de la Casa de Natura, un gripau anomenat Croc, donava recomanacions per un Nadal més ecològic, i es van realitzar dos tallers:

FESTA DEL DIA DE L'ARBRE. Va tenir lloc el 14 de març a una zona paral·lela al Ripoll, entre el Polígon Molí d'en Xec i el talús de Baricentro. La festa d'enguany tenia com a objectiu iniciar la recuperació de la vegetació de ribera en aquesta zona.

Hi van participar 270 alumnes de 6è de set escoles de primària del municipi, que van plantar 40 arbres de quatre espècies de ribera diferents: oms,

freixes, pollancre i àlbers. L'acte va comptar amb la col·laboració de la brigada municipal, els serveis de jardineria municipal, l'empresa Jardinet, i l'entitat Agrupació Ripollet Natura.

Durant l'esmorzar, el grup musical Pep Lòpez i els sopars de duro va amenitzar l'estona posterior a la plantada d'arbres.

En el transcurs de la mateixa setmana els participants van rebre la publicació *Construint un bosc de ribera* per tal de poder estudiar els aspectes relatius a la plantació.

PRESENTACIÓ DE L'ORDENANÇA DE MEDI AMBIENT I ELS ESPAIS VERDS. El 27 de març es va presentar en roda de premsa aquesta publicació a la Casa de Natura. Aquest document regula l'ús sostenible dels espais verds del municipi, i és el resultat del treball d'una comissió formada per membres del municipi vinculats amb aquest tema. Aquesta ordenança va ser publicada en forma de llibret que està a l'abast de tots els ciutadans.

INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ DE FOTOGRAFIA DE NATURA DE L'ASSOCIACIÓ AFOCER. El 3 d'abril. Desenvolupada en l'apartat d'exposicions d'aquesta memòria.

INSTAL·LACIÓ D'UNA ESTRUCTURA D'OCI. El 28 d'abril es va inaugurar al costat dels Pinetons una estructura d'oci per realitzar exercicis físics. Aquest acte va tenir com a objectiu enriquir els itineraris establerts en el projecte Ripollet per quatre camins, tal com estava previst. L'activitat es va desenvolupar amb un professional que va realitzar els exercicis físics de manera guiada amb tots els assistents, que en total van ser unes 70 persones, entre les quals hi havia un grup d'usuaris d'ASPASUR i un altre del Centre de Dia de Can Vargas, col·lectius que van rebre de manera especialment positiva aquesta iniciativa. Posteriorment es van realitzar 5 sessions més guiades per un metge especialista.

1. Valoració dels serveis

JORNADES SOBRE JARDINERIA I CONREU ECOLÒGIC: INTRODUCCIÓ A LA JARDINERIA SOSTENIBLE. Els dies 2 i 9 d'abril al Centre Cultural, van tenir lloc aquestes jornades impartides per Carles Herrera, editor d'una revista del sector i col·laborador habitual de ràdio i televisió. Hi van participar més de 70 persones, que van intervenir molt activament fent moltes consultes sobre les qüestions que més afecten a les seves plantes. L'objectiu d'aquestes jornades és promoure entre la població hàbits de conreu més sostenibles basats en l'ecologia i no en la química, que es podran extrapolar a la seva actitud davant la natura en general i, en particular, la de la seva ciutat.

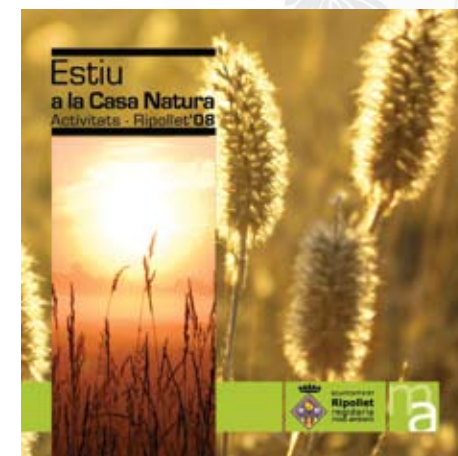
JORNADA D'ANELLAMENT. El 27 d'abril, organitzat pel Punt d'Informació Pinetons, desenvolupat en l'apartat corresponent d'aquesta memòria.

INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ EL RIPOLL, BLAU SOBRE GRIS. El 28 d'abril. Desenvolupat en l'apartat d'exposicions d'aquesta memòria.

PASSEJADA PEL RIU RIPOLL. El 18 de maig. Organitzada pel Punt d'Informació Pinetons, desenvolupat en l'apartat corresponent d'aquesta memòria.

PRESENTACIÓ DE L'ESTUDI D'ESPÈCIES PROTEGIDES. El 22 de maig. Desenvolupat en l'apartat corresponent d'aquesta memòria.

DIA INTERNACIONAL DEL MEDI AMBIENT. Celebrat el 5 de juny a la Biblioteca amb la presentació d'Un conte de veritat, publicació ja comentada en l'apartat corresponent d'aquesta memòria.

L'Agenda d'Estiu:

RECORREGUT PEL RIPOLLET BOTÀNIC. El dia 29 de juny. Organitzat pel Punt d'Informació Pinetons, desenvolupat en l'apartat corresponent d'aquesta memòria.

PRESENTACIÓ DE LA PUBLICACIÓ CADUCS, ELS ARBRES DE RIPOLLET. El 3 de juliol al Centre Cultural. Aquesta publicació ja està comentada en l'apartat corresponent d'aquesta memòria. En el mateix acte es va oferir la conferència Els arbres i la ciutat a càrrec de Xavier Fàbregas, professor titular de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, en la qual es plantejaven els beneficis que aporten els arbres a la nostra vida a la ciutat i quins són els problemes que han de superar per conèixer amb nosaltres.

NIT ASTRONÒMICA. El dia 12 de juliol. Organitzada pel Punt d'Informació Pinetons, desenvolupada en l'apartat corresponent d'aquesta memòria.

TALLER DE PLANTES AROMÀTIQUES. El 31 d'agost i coincidint amb el diumenge de festa major. Organitzat pel Punt d'Informació Pinetons, desenvolupat en l'apartat corresponent d'aquesta memòria.

1. Valoració dels serveis

La valoració que es pot fer d'aquestes activitats és molt positiva per diferents motius:

- La gran assistència de públic, en total unes 990 persones durant tot el curs.
- Segons les dades obtingudes en les fitxes de valoració omplertes pels participants, es constata que el tipus d'activitats organitzades permet la participació de famílies senceres amb fills de totes les edats que gaudeixen i aprenen conjuntament.
- S'han treballat amb la població del municipi diferents objectius segons l'activitat, cosa que repercutirà directament en la millora de la relació d'aquests ciutadans i ciutadanes amb el seu entorn.
- Els participants destaquen en les fitxes de valoració la descoberta i l'agradable sorpresa que tenen amb el contingut d'aquestes activitats, ja que descobreixen molts aspectes de la natura de la ciutat que desconeixien. Això és un aspecte molt important, ja que és un dels principals objectius del projecte de la Casa de Natura: donar a conèixer l'ecosistema urbà per tal de valorar-lo i respectar-lo.
- També es destaca tot sovint la bona organització de les activitats, el públic agraeix que les activitats siguin molt properes, amb un vocabulari planer i fàcil d'entendre, que estiguin previstos tots els detalls, com els petits pica-pica que s'ofereixen, l'aigua per a les sortides, el petit obsequi que s'emporten o el material per apuntar tot allò que els interessen.
- Les persones que han participat en aquestes activitats han començat a fer un grupet més o menys estable que segueix les activitats organitzades. Fins i tot, i com a aspecte molt positiu i gratificant, podem dir que hi ha persones amb interessos comuns i estima per la natura, com per exemple el grup excursionista de Barberà, el grup d'anelladors, etc., que s'han conegut gràcies a la Casa de Natura i que han iniciat fora de les nostres activitats algunes accions pel seu compte.
- El grau de satisfacció dels participants, segons la informació rebuda en les fitxes de valoració que han omplert en totes les activitats, és sempre molt elevat.
- L'oferta d'educació ambiental de la Casa de Natura es consolida d'aquesta manera com un important element en l'oferta lúdica i educativa del municipi, sobretot els caps de setmana.

Participació en jornades i esdeveniments sobre medi ambient

Un dels objectius de la Casa de Natura és formar part de la dinàmica sociocultural del municipi i és per això que cal que participi en tots aquells esdeveniments que s'hi produeixin i que tinguin relació amb el tipus de tasca que es desenvolupa. És per això que enguany, tal com s'ha fet en els darrers anys, les persones de la Casa de Natura van participar de la festa de les tres erres organitzada per diferents associacions de veïns, que va tractar la temàtica de l'aigua. Aquesta participació va consistir en un taller amb nens i nenes per treballar la fauna del riu Ripoll.

Un altre acte relacionat amb el medi ambient que es va desenvolupar a la Casa de Natura va ser el plenari del procés participatiu per a la implementació de la Directiva marc de l'aigua a l'àmbit del Besòs, que va organitzar l'Agència Catalana de l'Aigua. Va ser el dia 3 d'abril, coincidint amb la inauguració de l'exposició de fotografia de natura de l'AFOCER. En aquest cas la Casa de Natura va exercir les funcions d'amfitriona en un acte que servia per posar en comú les conclusions obtingudes en la primera part d'un procés participatiu, del qual la Regidoria de Medi Ambient de l'Ajuntament de Ripoll va formar part.

Publicacions

El setembre de 2007, i complint una de les propostes recollides en la memòria passada, es va presentar el Catàleg de recursos per a l'educació ambiental de la Casa de Natura, una completa guia que detalla tots els recursos bibliogràfics i audiovisuals especialitzats en natura i medi ambient del centre de recursos de la Casa de Natura, que pot utilitzar qualsevol persona que hi estigui interessada. Es va distribuir per les escoles i diferents centres públics del municipi, associacions de veïns, etc.

L'Ordenança d'espais verds és un document necessari per regular l'ús que fa la població de les zones verdes del municipi. L'Agrupació Ripollet Natura va participar en la comissió que va elaborar el text i finalment es va editar amb un format de llibret, que es va presentar en roda de premsa a la Casa de Natura.

El Nadal d'enguany es va dur a terme una campanya de sensibilització en els hàbits consumistes d'aquestes dates. És per això que es van organitzar un parell de tallers relacionats amb això i es van publicar unes targetes, que donaven tot un seguit de consells per tenir un Nadal més sostenible. Aquesta publicació va consistir en una col·lecció de vuit postals en les quals es veia un gripau realitzant accions típiques del Nadal. Aquest gripau es diu Croc i és la nova mascota de la Casa de Natura. Es va triar aquest animal perquè és una espècie que viu a les rodalies de la Casa de Natura i s'ha pogut observar en diverses ocasions. El Croc està dissenyat mantenint les característiques del gripau corredor.

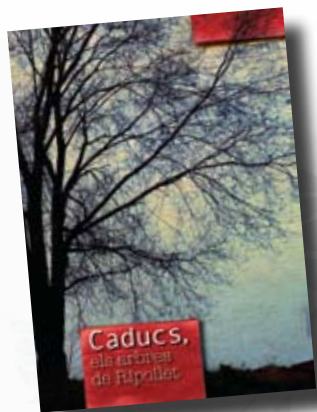
Aquest gripau ha aparegut també en la campanya d'estiu, durant la qual s'han publicat a l'interior de l'agenda uns consells per a un estiu més sostenible. El Croc és un personatge que apareixerà novament acompanyant algunes iniciatives de la Casa de Natura, ja que és una manera divertida de cridar l'atenció sobre els aspectes que es treballin.

Amb motiu de la celebració del dia de l'arbre, el dia 14 de març, es va editar un llibret anomenat 'Construint un bosc de ribera', on s'explicava la plantació que es va desenvolupar en aquesta diada com a inici dels treballs de recuperació d'una zona de la ribera del Ripoll. En aquesta publicació es detallaven les fitxes botàniques de les espècies d'arbres utilitzades, unes pautes per a la plantació d'un arbre i el perquè de la necessitat dels boscos de ribera.

1. Valoració dels serveis

Una altra novetat d'aquest any ha estat la presentació d'un conte, execució d'un projecte iniciat ja cursos enrere. El dia 5 de juny es va celebrar el dia internacional del medi ambient amb un acte organitzat a la biblioteca de Ripollet. En aquest acte es va representar el conte Un conte de veritat, que en realitat és la versió escrita i il·lustrada d'una activitat que es desenvolupa a la Casa de Natura des de fa anys, en què s'explica una història que serveix per descobrir l'ecosistema urbà i conèixer els éssers vius que conviuen amb nosaltres a les ciutats. El text d'aquesta publicació és de la Núria Machuca, coordinadora d'activitats de la Casa de Natura, i les il·lustracions són de l'Òscar Trapote.

El 3 de juliol es va presentar el llibre Caducs, els arbres de Ripollet, una nova publicació, de la qual ja es feia referència en la memòria de l'any passat, sobre tretze arbres caducs destacables del municipi, que dona continuïtat a la presentada el curs passat sobre els arbres perennes. L'objectiu d'aquestes publicacions és promoure la sensibilitat de ciutadans i ciutadanes envers els arbres i la natura del municipi.

Aquesta nova publicació, igual que l'anterior, ha estat escrita de manera conjunta per la Rosa Moragas, cap dels serveis de la Regidoria de Medi Ambient de l'Ajuntament de Ripollet, i per la Núria Machuca, coordinadora de la Casa de Natura. Aquest llibre es va distribuir per les escoles, biblioteca, etc. i públic en general.

Les publicacions resulten un bon vehicle de divulgació de la tasca que es realitza a la Casa de Natura i és per això que cal continuar amb nous projectes dins d'aquest àmbit.

Estudis

La realització d'estudis o investigacions sobre diferents aspectes del municipi és un recurs molt important i necessari per avançar progressivament en la millora ambiental de Ripollet. La Casa de Natura, com a element dinamitzador i educatiu, ha de participar, de la manera més oportuna, en aquests projectes.

Aquest curs la Casa de Natura ha col·laborat en l'Estudi d'espècies protegides de Ripollet. Aquesta participació s'ha realitzat per tres vies. Primerament, en el moment de fer l'estudi, es va aportar als professionals que el realitzaven tota la informació de què es disposava sobre aquest tema i, posteriorment, i un cop finalitzat l'estudi, es va organitzar un acte de presentació a la Casa de Natura en el quale un professional del Museu de Ciències Naturals de Granollers va presentar-ne les conclusions. Finalment, la Casa de Natura s'encarregarà de fer-ne difusió, ja que mitjançant el centre de recursos el posa a disposició de qualsevol persona de Ripollet.

Aquesta ha estat una experiència molt interessant i positiva que proporciona la informació i les eines necessàries per a una gestió ambiental de qualitat del municipi, ja que el coneixement de les mancances de l'entorn (demostrades amb dades de diferents estudis) permetran planificar les mesures d'actuació necessàries. És per això que cal continuar en aquesta línia de treball, i la Casa de Natura ha de participar en aquests estudis.

El web

Tal com es va comentar en la memòria del curs passat, tots els continguts del web estan preparats, esperant que els tècnics corresponents els facin accessibles per a tothom. Aquest darrer curs no s'ha produït cap novetat pel que fa a aquest projecte, i continua pendent de fer-se efectiu tot i que és un punt en el qual caldria treballar, ja que milloraria i agilitzaria molt la qualitat dels serveis de la Casa de Natura.

Activitats fora del projecte

Aquest curs, igual que el passat, també s'han utilitzat les instal·lacions de la Casa de Natura com a espai per a la realització dels cursos de relacions humanes i comunicació organitzats pel Departament de Recursos Humans de l'Ajuntament de Ripollet.

La difusió de les activitats d'educació ambiental de la Casa de Natura ha estat per diferents vies:

Les activitats escolars han estat presentades i oferides mitjançant la guia d'activitats municipals que arriba a tots els centres escolars del municipi. Aquesta informació està ampliada en la guia de serveis de la Casa de Natura que es va fer arribar a cada centre el curs passat. Tota aquesta informació es transmet també als directors de centre en la reunió que convoca ensenyament per a la presentació d'aquesta guia a principis de setembre.

Les activitats del Punt d'Informació Pinetons i de les diferents agendes de la Casa de Natura es difonen per diferents vies:

- Amb la publicació de les agendes de tardor, Nadal, primavera i estiu, que es reparteixen als llocs públics més freqüentats: Centre Cultural, Ajuntament, Casa de Natura, escoles...
- Amb cartells publicitaris per a cada acte que es penjen en llocs estratègics: mercat, escoles, rambla...
- Correus electrònics i trucades telefòniques a les persones que hi assisteixen i que ens deixen un punt de contacte per a què els fem arribar la informació necessària per assistir a nous esdeveniments.
- Anuncis o notes de premsa en els mitjans de comunicació local.
- La Regidoria de Medi Ambient escriu una nota de premsa després de cada activitat, valorant-la i anunciant la següent.

A les fitxes de valoració que omplen els participants se'ls demana per quina via s'han assabentat de l'activitat, i segons la informació rebuda s'observa que funcionen força bé totes elles, afegint-ne una de molt important, el boca a boca.

El nombre de participants és força acceptable en gairebé totes les activitats, en algunes fins i tot no s'ha pogut atendre a tothom que hi estava interessat. El fet d'arribar a tantes persones vol dir que la difusió d'aquestes activitats ha estat bona i que, per tant, cal continuar utilitzant els canals que hem fet servir fins ara.

Després d'uns quants anys de desenvolupament del projecte, és un bon moment per fer una mica de balanç i observar com s'està duent a terme l'avantprojecte inicial de l'equipament. Aquest és el document marc del projecte i va ser redactat l'any 1999. És on realment es veuen tots els objectius i línies de treball que caldria assolir per arribar a una qualitat òptima en els serveis prestats a la Casa de Natura.

Revisant els objectius de treball que es poden veure en l'avantprojecte, s'observa que han estat les grans directrius que han marcat les línies de treball tots aquests cursos, i que malgrat ser de fa nou anys, són totalment actuals i vigents.

Els objectius que apareixen en aquest document marc es troben en diferents punts d'assoliment. Els podríem dividir en tres grups:

-Objectius més o menys assolits:

La promoció del coneixement de la població és un objectiu força ben assolit, ja que en els darrers cursos s'ha iniciat un programa d'activitats per a tots els públics que ha permès el coneixement de l'equipament per part de molts ciutadans.

La Casa de Natura ja fa anys que treballa amb tots els centres escolars del municipi, introduint novetats educatives a l'inici de cada curs. És per això que és un referent per a molts educadors i educadores a l'hora de treballar l'educació ambiental als centres.

-Objectius de gran magnitud que s'assoleixen progressivament amb la tasca diària de la Casa de Natura:

La promoció del coneixement del municipi, la divulgació de la natura i el medi ambient, el coneixement de les seves problemàtiques, la promoció d'accions de millora de l'entorn entre els ciutadans són objectius que avancen una mica més cada cop que es realitza una activitat oberta a tothom.

La Casa de Natura es consolida progressivament com una eina complementària a la gestió ambiental municipal, ja que serveix de recurs per als departaments municipals corresponents.

Aquest curs s'ha iniciat el treball d'un dels objectius que encara no s'havia posat en marxa: la participació de la Casa de Natura en diferents estudis sobre el municipi.

-Objectius que formen part encara de la projecció de futur de l'equipament:

Arribar a participar més activament en la gestió del Parc Pinetons.
Assolir una bona projecció de l'equipament fora de les fronteres del municipi.

L'equip humà que ha atès el conjunt de serveis de la Casa de Natura ha estat el mateix que l'any passat: tres educadores de l'Agrupació Ripollet Natura, que continua amb la concessió pública amb l'Ajuntament de Ripollet. Només cal dir que una de les educadores es va incorporar al novembre, en el moment d'iniciar les activitats, per la baixa d'una de les educadores del curs passat. També s'ha rebut el suport puntual d'altres monitors/es, membres de l'entitat, segons les necessitats de les diferents activitats. Aquestes persones també s'han organitzat per tal de poder atendre el servei dels diumenges del Punt d'Informació del Parc Pinetons i els actes de tarda de les agendes de tardor, primavera i estiu.

Totes aquestes persones de l'Agrupació Ripollet Natura s'han coordinat de manera contínua, gairebé diària, amb les persones de la Regidoria de Medi Ambient de l'Ajuntament de Ripollet. Aquesta coordinació s'ha realitzat amb dues interlocutores representants de les dues bandes: la Rosa Moragas, cap dels serveis de la Regidoria de Medi Ambient de l'Ajuntament de Ripollet, i la Núria Machuca, membre de l'Agrupació Ripollet Natura i coordinadora d'activitats de la Casa de Natura.

Aquest equip ha estat suficient per atendre el conjunt de serveis oferts, tot i que el volum de feina generat enguany ha estat el més ampli fins ara i segurament un augment d'aquest volum faria imprescindible alguna nova contractació.

El calendari d'activitats escolars de la Casa de Natura es planifica sempre la segona quinzena d'octubre, un cop rebudes totes les sol·licituds d'activitats de les escoles que s'hauran de realitzar en el transcurs del curs escolar. El volum de sol·licituds rebudes aquest curs ha fet que tots els mesos quedessin plens d'activitats en la seva pràctica totalitat, fins i tot hi ha hagut molts dies amb dues o tres activitats simultànies. També s'han desenvolupat algunes activitats de tarda per tal de poder atendre alguns grups.

Cal destacar en aquest apartat el creixement de les activitats obertes al públic en general programades a les agendes de tardor, Nadal, primavera i estiu. Aquest increment ha fet que l'activitat de la Casa de Natura es desenvolupés no només al matí sinó moltes tardes i caps de setmana. Per aquests motius l'atenció a les visites ha estat pràcticament constant i diària i el temps restant s'ha destinat a la preparació i organització d'aquestes activitats. Això ha fet que quedés poc espai de temps destinat per altres qüestions que donarien més projecció al projecte, com per exemple la revisió i millora de les activitats o el disseny de noves accions i activitats.

El material ha estat adequat i suficient per realitzar tot el volum d'activitats sol·licitades, tot i que a la memòria del curs passat es va destacar la importància de la renovació d'alguns dels materials utilitzats: material fungible, material didàctic, dossiers pedagògics... Això ha estat possible només en part, ja que, tal com es comenta en apartats anteriors, el volum de visites i activitats d'enguany ha fet que la feina estigués concentrada a preparar-les. El temps disponible per a la consecució d'altres objectius més genèrics, com la millora i renovació del material, ha estat molt reduït i insuficient per completar-los satisfactòriament. És per això que el proper curs caldrà continuar treballant en la renovació progressiva de tots aquests aspectes.

Com a novetat important d'enguany cal destacar l'adquisició d'un vídeo projector i una càmera de vídeo que ens han servit per a la millora d'algunes activitats, a les quals s'ha introduït una projecció audiovisual sobre el tema tractat, cosa que s'ha valorat molt positivament, ja que es capta molt més l'atenció dels assistents. A més, aquest material ha estat imprescindible en la realització de les activitats de les diferents agendes, ja que moltes d'elles requereixen una projecció i sempre havíem de demanar-lo en préstec a altres departaments municipals.

L'adquisició de quatre forns solars també ha ajudat molt a treballar la problemàtica de les emissions atmosfèriques i les energies alternatives, una de les temàtiques ambientals de més rellevància actualment, però que fins ara no s'havia incorporat al catàleg d'activitats de la Casa, per la manca de recursos adequats.

Un aspecte a destacar en aquest punt és el tema de la neteja. L'interior de l'equipament es neteja de manera regular a càrrec de l'entitat Agrupació Ripollet Natura, tal com s'acordava en les condicions de la contractació. La neteja dels exteriors, però, no està tan ben definida i molts cops s'ha presentat un problema important de brutícia al jardí, per les papereres plenes o per les escombraries acumulades per la gent que utilitza els exteriors de la Casa com a zona de pícnic sense cap mena de respecte per l'entorn.

Un altre problema relacionat amb això és la recollida de residus. Després d'uns quants cursos sense contenidors de recollida selectiva, aquest curs n'hem tingut uns quants, però cap a la primavera els van cremar i no han estat restituïts; per tant, continuem tenint un problema de recollida de residus. És necessari, doncs, poder tenir contenidors de recollida selectiva o algun sistema de recollida per abocar les escombraries que es generen, inclosa la matèria orgànica, que és la secció més problemàtica, ja que mai ha existit contenidor per abocar-la i han estat els educadors, qui, en el seu cotxe particular, s'han encarregat de llençar-la. Sense això no es pot desenvolupar un reciclatge adequat de les deixalles de la Casa de Natura, que és precisament un dels temes que més es treballen en el seu projecte educatiu. Si es parla de sostenibilitat, el primer que ha de ser sostenible en les seves accions és el propi equipament.

Tal com s'ha anat comentant en aquest document, el projecte de la Casa de Natura ha anat creixent al llarg dels anys i aquest fet comença a posar de manifest noves necessitats per continuar amb aquesta expansió. Una d'elles és la manca d'espai en l'equipament per dos motius: primerament, el volum de materials generats al llarg dels anys fa necessari un espai de magatzem independent de la planta principal, que ja és plena de tots els materials necessaris per al desenvolupament diari de les activitats. El segon problema d'espai que tenim es posa de manifest quan s'organitza un acte de les agendes de la Casa de Natura i s'ha de dur a terme a la sala d'actes del Centre Cultural per poder donar cabuda a tots els assistents. Per aquest motiu, una bona proposta pel futur, ja comentada en la memòria de l'any passat, és condicionar els espais de les dues plantes inferiors per a l'ús públic i per a magatzem.

Com a millora més important de les infraestructures, destaquem la realització d'una de les propostes de la memòria del curs passat: la construcció de la tanca perimetral del jardí de la Casa de Natura, que restringeix molt l'accés a les seves instal·lacions i millora les condicions de neteja i el manteniment de l'espai exterior.

Fem constar a continuació algunes propostes i nous projectes que podrien posar-se en pràctica el curs proper, i que podrien millorar les prestacions actuals de la Casa de Natura.

- * Iniciar el funcionament del web de la Casa de Natura.
- * Millorar el tractament informàtic de les dades meteorològiques per tal que puguin ser consultades per tothom.
- * Promocionar l'Agenda 21 local en diferents àmbits.
- * Promocionar la Casa de Natura de Ripollet en l'àmbit comarcal.
- * Valorar, amb una fitxa que ens aporti informació, tots els serveis de la Casa de Natura, a més de les activitats, com per exemple el servei de préstec.
- * Millorar la qualitat dels dossiers pedagògics de les activitats i d'alguns materials per realitzar-les.
- * Millorar l'estructuració de les sessions d'algunes activitats per tal de fer-les més dinàmiques, lúdiques i interactives, substituint les xerrades teòriques.
- * Ampliar el conveni de la Regidoria de Medi Ambient de l'Ajuntament amb l'IES Palau Ausit per a l'elaboració de més projectes relacionats amb l'aprofitament d'energies renovables per tal d'utilitzar-los a la Casa de Natura com a material didàctic.
- * Noves exposicions permanents, com la de Deixalles en joc que mostraria joguines i d'altres treballs fets amb material de reciclatge. Per tal de recollir prou material per poder fer una exposició caldrien noves accions, com per exemple obrir aquesta activitat a tot el municipi i no només a les escoles.
- * Introduir noves temàtiques en les activitats per a adults, considerant les propostes dels usuaris en les seves valoracions: conferències sobre incendis forestals, arbres i plantes, estalvi energètic i energies alternatives, residus, contaminació ambiental, lumínica, acústica, projectes socials relacionats amb el medi ambient i fauna i medi ambient locals.
- * Ampliar el projecte de la Casa de Natura a nous àmbits, ara que ja estan coberts l'àmbit escolar i la població en general. Un sector amb el qual seria interessant començar a treballar per les seves característiques i per la seva relació especialment estreta amb l'entorn, seria l'industrial.
- * Continuar amb la línia de publicacions iniciada amb nous materials.
- * Participar en estudis i projectes mediambientals que es portin a terme en el municipi.

Millora de les infraestructures:

- * Condicionar una sala de la segona planta per a magatzem dels materials voluminosos generats, com per exemple exposicions.
- * Executar el projecte de condicionament de la planta soterrània de la Casa de Natura com a sala polivalent.
- * Instal·lar dispositius per a l'estalvi d'aigua.
- * Millorar el servei de neteja dels exteriors de la Casa de Natura i el servei de recollida de residus, per tal de poder desenvolupar una recollida selectiva de qualitat amb les deixalles que generen les activitats de la Casa de Natura.

Enguany s'ha continuat amb la nova fórmula de gestió de l'equipament establert ja el curs passat mitjançant un concurs que ha atorgat una concessió pública a l'Agrupació Ripollet Natura. Aquest pressupost ha estat correcte per tots els aspectes, excepte pel desenvolupament de les activitats escolars, que han estat extremadament nombroses, sobrepasant en 1.527 visites les de l'any passat. És per això que tal com s'acorda en el contracte entre l'Ajuntament i l'entitat, si el total del pressupost destinat a aquestes activitats, comptant el seu preu unitari, sobrepassa el màxim establert en el contracte, caldrà passar els comptes per aquesta diferència de preus.

El pressupost d'aquesta contracta ascendeix a 56.250,36 euros anuals. Contempla la realització d'activitats d'educació ambiental adreçades a les escoles del municipi, un programa d'exposicions amb visites guiades, un centre de recursos ambientals o ecoteca, un servei d'assessorament per a la ambientalització, un punt d'informació del parc dels pinetons, participació en campanyes de temàtica ambiental i accions municipals que incideixin en aspectes mediambientals

La participació en campanyes de temàtica ambiental i accions municipals que incideixin en aspectes mediambientals es concreta en un treball permanent de col·laboració i treball conjunt amb la Regidoria de Medi Ambient. Fruit d'aquest treball són les publicacions que s'editen periòdicament i les agendes estacionals que promouen un seguit d'activitats adreçades a tots els públics.

Per fer front a les despeses originades pels materials editats, les col·laboracions d'especialistes externs, les publicacions i els materials utilitzats en aquestes activitats es disposa del pressupost, que per aquesta finalitat, es contempla en els pressupostos municipals com protecció i millora del medi ambient i que per aquest concepte es destinen anualment aproximadament uns 24.000 euros.

Els costos de manteniment de la Casa de Natura com subministrament elèctric, de calefacció, subministrament d'aigua, telefonia, mobiliari i manteniment del jardí exterior no estan inclosos dins el preu de la contracta.

9. Valoracions

Enguany s'ha continuat utilitzant com a eina de valoració la fitxa dissenyada per a cada activitat en cursos anteriors, ja que és molt completa i ens proporciona la informació necessària per millorar les activitats. Aquesta fitxa s'ha proporcionat als tutors/es acompanyants dels grups escolars, i als participants de les activitats de les agendes de la Casa de Natura i de les activitats en família del Punt d'Informació del Parc Pinetons. Comentarem en aquest apartat la informació obtinguda en les valoracions de les activitats escolars, ja que les altres valoracions ja han estat comentades en l'apartat corresponent d'aquesta memòria.

Cal dir que hem rebut 50 fulls de valoració omplerts. S'ha de tenir en compte, però, que molts fulls de valoració corresponen a diferents visites, ja que quan venien diferents grups de la mateixa escola a realitzar la mateixa activitat feien una valoració conjunta. Aquest número és una mica baix, ja que l'increment en el nombre de visites respecte l'any passat ha estat d'unes 1.500 persones i en canvi només hem rebut cinc valoracions més; és per això que cal fer molta més incidència en la importància de disposar d'aquestes opinions per tal de millorar la qualitat dels serveis de la Casa de Natura, i fins i tot potser canviar la manera de fer arribar els fulls de valoració. Això es feia fins ara per correu electrònic, un cop feta l'activitat, però el baix número de valoracions fa pensar que no arriben als tutors o que un cop feta l'activitat és més difícil que hi pensin. Per aquest motiu properament s'hauria de proporcionar aquesta fitxa en paper en el moment de finalitzar l'activitat i si fos possible que ens la deixessin omplerta o que el tutor/a agafés el compromís d'enviar-la al més aviat possible.

Pel que fa a les opinions donades pels tutors, comentarem breument els resultats obtinguts per a cada activitat i les propostes que se'n fan.

Primerament, comentar que les valoracions són en general força positives, amb puntuacions globals de les sessions que oscil·len entre el 7 i el 9, de vegades algun 10. La mancança més important que es detecta és potser la falta d'informació prèvia del tutor per poder realitzar l'activitat. Aquest comentari es repeteix any rere any. Tots els centres escolars disposen de diversos exemplars, com a mínim un per cicle, del catàleg de serveis de la Casa de Natura, i també de la guia d'activitats municipals. En les dues publicacions està desenvolupada, amb tota mena de detall, tota la informació sobre les activitats de la Casa de Natura i una persona de contacte a qui poder adreçar tots els dubtes. D'aquestes valoracions es dedueix que o no reben aquesta informació de manera correcta o bé que la llegeixen en el moment de sol·licitar l'activitat a l'octubre, però no

en el moment previ a realitzar-la, cosa que de vegades és uns quants mesos més tard. Igualment, i uns dies abans de fer l'activitat, es fa una trucada al centre per recordar-los-la i per poder resoldre tots els dubtes que es presentin. En aquesta trucada potser caldria recordar que tenen la informació que necessiten en la documentació lliurada al centre.

_ Visita a la deixalleria (3 valoracions)

Activitat valorada molt positivament. Es proposa fer l'activitat més dinàmica i que els nens i nenes participin més activament de l'exposició.

_ Un conte de veritat. Parvulari (2 valoracions).

Activitat valorada positivament, proposta de millorar la metodologia a l'hora de plantar la llavor si el grup és de nens molt petits.

_ Jardí botànic: 5è de primària (1 valoració).

Activitat valorada positivament.

_ Taller de meteorologia (2 valoracions).

Activitat valorada molt positivament. Es proposa una observació més detallada dels aparells meteorològics perquè no es tenen a les escoles.

_ Reciclatge de paper i oli (3 valoracions).

Activitat valorada molt positivament. Es proposa fer més incidència en la problemàtica de la contaminació de les aigües per l'oli.

_ El mercat verd (2 valoracions).

Activitat valorada positivament. Es proposa millorar la part introductòria perquè sigui més visual i atractiva, en comptes de fer-la amb una xerrada.

9. Valoracions

_ Quina olor que fa!: 1r primària (3 valoracions).

Activitat valorada molt positivament. Es proposa un treball més pràctic a l'hora d'identificar i estudiar les diferents espècies. El curs que ve es farà tot aquest treball amb les aromàtiques del jardí que ara ja són suficients per aquesta activitat

_ Taller d'energies alternatives (1 valoració).

Activitat valorada molt positivament. Es proposa una activitat introductòria més dinàmica amb una projecció de menys text i amb activitats per als nens.

_ Taller de bolets (1 valoració).

Activitat valorada molt positivament. Es proposa incorporar més material audiovisual.

_ Ripollet al mig de tot (8 valoracions).

Activitat valorada molt positivament. Cal millorar algun aspecte per poder treballar més l'objectiu de valorar el paisatge del poble. Els conceptes de graus i azimuts per algun grup ha estat complicat d'entendre. Es proposa que coincideixi amb el moment que es treballa a la classe.

_ Benvinguda primavera: (4 valoracions).

Activitat valorada positivament tot i que es proposa una exposició més dinàmica.

_ Anàlisi del riu Ripoll (3 valoracions).

Valoracions molt positives, sense cap comentari.

_ Itinerari riu Ripoll (2 valoracions).

Activitat valorada molt positivament tot i que es proposa aportar algun material gràfic, amb fitxes identificatives, per tal de localitzar molt millor els organismes aquàtics.

_ Taller d'astronomia (1 valoració).

Activitat valorada molt positivament tot i que es comenta que hi ha algun concepte una mica complex d'entendre.

9. Valoracions

_ Itinerari per Collserola (1 valoració).

Activitat valorada molt positivament.

_ Itinerari pel Vallès Natural (1 valoració).

Activitat valorada molt positivament.

_ El capità enciam (1 valoració).

Activitat valorada positivament. Es proposa incloure els mitjans de comunicació com un sector a opinar en el joc de rol.

Per al curs que ve es recolliran totes aquestes propostes, a més de les millores següents:

- Millorar les activitats en general per tal de fer-les més interactives i dinàmiques.
- En el moment d'adjudicar la data per part de la Casa de Natura, tenir en compte la possibilitat de canvi si així coincideix amb el treball d'aquest tema a l'escola.
- Proporcionar el full de valoració en el moment de finalitzar l'activitat.
- Fer un recordatori en el moment de la confirmació de les activitats perquè els tutors es mirin les fitxes, on apareix tota la informació

